

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

Л.Н.ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
ЕВРАЗИЙСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ Л.Н.ГУМИЛЕВА
L.N. GUMILYOV EURASIAN NATIONAL UNIVERSITY

**«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ТӨРТІНШІ ӨНЕРКӘСІПТІК
ТӨҢКЕРІСТІҢ МҮДДЕСІ ЖӘНЕ МҮМКІНДІКТЕРІ»**

экономика ғылымдарының докторы, профессор
МУХАМБЕКОВ МҰРАТПЕК МУХАМБЕКҰЛЫНЫҢ
70-жылдығына орай халықаралық ғылыми онлайн семинардың
ЕҢБЕКТЕР ЖИНАҒЫ
27 сәуір 2018ж.

СБОРНИК ТРУДОВ

международного научно-онлайн семинара
**«ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ ЧЕТВЕРТОЙ ПРОМЫШЛЕННОЙ
РЕВОЛЮЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН»,**
посвященный 70-летию юбилею
доктора экономических наук, профессора
МУХАМБЕКОВА МУРАТПЕКА МУХАМБЕКОВИЧА
27 апреля 2018

PROCEEDINGS

of the international scientific online seminar
**«CHALLENGES AND OPPORTUNITIES OF THE FOURTH INDUSTRIAL
REVOLUTION IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN»,**
dedicated to the 70th anniversary of doctor of economic sciences, professor
MUKHAMBEKOV MURATPEK MUKHAMBEKOVICH
23 April 2018

Астана, Қазақстан
Астана, Казахстан
Astana, Kazakhstan

УДК 338
ББК 65
В 92

Редакционная коллегия:

Декан экономического факультета, д.э.н., профессор Макыш С.Б.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Тажикенова С.К.,
Заместитель декана, к.э.н., доцент Бакирбекова А.М.
Заведующий кафедрой «Менеджмент» д.э.н., профессор Толысбаев Б.С.
Заведующий кафедрой «Экономика» д.э.н., профессор Майдырова А.Б.,
Заведующий кафедрой «Туризм» к.э.н., доцент Дуйсембаев А.А.,
И.о. доцента кафедры «Менеджмент», доктор PhD, Тлеубердиева С.С.,

Қазақстан Республикасындағы төртінші өнеркәсіптік төңкерістің мүддесі және мүмкіндіктері:
Халық. ғыл. семинардың еңбектержинағы. - Астана: Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, 2018.

Вызовы и возможности четвертой промышленной революции в Республике Казахстан:
Сб. материалов межд. онлайн семинара. - Астана: Евразийский национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018.

Proceedings of the international scientific online seminar: **Challenges and opportunities of the fourth industrial revolution in the Republic of Kazakhstan.** Astana, L.N.Gumilyov Eurasian National University, 2018.

ISBN 978-601-337-019-4

Халықаралық ғылыми онлайн семинардың еңбек жинағында Қазақстан Республикасындағы төртінші өнеркәсіптік төңкерістің мүддесі және мүмкіндіктерінің өзекті мәселелері қарастырылған.

В сборнике материалов международного научного онлайн семинара рассмотрены актуальные вопросы основных вызовов и возможностей четвертой промышленной революции в Республике Казахстан.

The collection of materials on the international scientific online seminar considers important issues Challenges and opportunities of the fourth industrial revolution in the Republic of Kazakhstan.

УДК 330.341.1 (574)
ББК 65.012.332
В 92

ISBN 978-601-337-019-4

© Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия Ұлттық университеті, 2018
© Евразийский Национальный университет им. Л.Н. Гумилева, 2018
© L.N. Gumilyov Eurasian National University, 2018

СОДЕРЖАНИЕ

<i>АЙТҚҰРМАНОВА Қ.</i> ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ МЕМЛЕКЕТТІК СЕРІКТЕСТІКТІҢ ДАМУЫ ЖӘНЕ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТӘЖІРИБЕЛЕРДІ САРАЛАУ	6
<i>АКПАЕВА В.А.</i> НАЦИОНАЛЬНАЯ ВАЛЮТА РК: ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ	8
<i>АЛДИБЕКОВ С.Б.</i> БАНКТЕРДЕ БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПТІ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫҢ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕСІ.....	9
<i>АУЕЗОВА З.Т., АУЕЗОВА К.Т., ЖАТАКБАЕВА Г.У.</i> НАРЫҚТЫҚ ЭКОНОМИКА ЖАҒДАЙЫНДАҒЫ ХАЛЫҚТЫҢ ҚОНЫСТАНУ ЖҮЙЕСІ ӨЗГЕРІСІНІҢ ТЕОРИЯЛЫҚ ӘДІСТЕМЕЛІК НЕГІЗДЕРІ.....	12
<i>АМАНТАЕВА Д.Ж.</i> ИНТЕРНЕТ ОРТАДА ӨНІМДІ ЖЫЛЖЫТУДЫҢ МАРКЕТИНГТІК ТЕХНОЛОГИЯЛАРЫН ҚОЛДЫНУДЫ ТАЛДАУ.....	17
<i>АНДАРОВА Р.К., ЕСКЕНДИР Н.Н., АБЖАНОВА М.К.</i> ТҰРҒЫНДАРДЫҢ ҚАРЖЫЛЫҚ САУАТТЫЛЫҒЫН АРТТЫРУ – ҚАРЖЫ СЕКТОРЫН "ҚАЙТА ЖАҢҒЫРТУ" НЕГІЗДЕРІНІҢ БІРІ.....	21
<i>АНТОЩУК В.А., АРХИПОВА А.В.</i> ПРОБЛЕМЫ ОХРАНЫ ВОДНОГО БАССЕЙНА ОЗЕРА БАЛХАШ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	23
<i>АЙТҚАЛИЕВА А.А.</i> БУХГАЛТЕРЛІК ЕСЕПТІҢ ҒЫЛЫМ РЕТІНДЕ ҚАЛЫПТАСУЫ ЖӘНЕ ДАМУЫ	25
<i>БАУЫРЖАНКЫЗЫ Д.</i> СОВРЕМЕННЫЕ ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	27
<i>ГИЛЁВ Н.В.</i> КРИПТОВАЛЮТА В СОВРЕМЕННОМ МИРЕ	30
<i>ДАРИБЕКОВ С.С.</i> АНАЛИЗ АГРАРНОГО ПРОИЗВОДСТВА КАРАГАНДИНСКОГО РЕГИОНА	32
<i>DOSKHOZHAYEVA A. ZH.</i> INTERNET-MARKETING AS TOPICAL TOOL IN MODERN MARKETING.....	36
<i>ЕРГЕШ Б.Р.</i> ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ БИЗНЕСТІҢ ӨЛЕУМЕТТІК ЖАУАПКЕРШІЛІГІНІҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ.....	39
<i>ЕРКИНБАЕВА Н.Е., ХИКМАТОВА А.А.</i> СОЦИАЛЬНАЯ БЕЗОПАСНОСТЬ И КАЧЕСТВО ЖИЗНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНЫЙ АНАЛИЗ	41
<i>ЕСКЕНДИР Н.Н., ТАЛГАТ Б.Ж.</i> ҚАЗАҚСТАНДА СТАРТАП КЕЗЕҢІНДЕ БИЗНЕСТІ ҰЙЫМДАСТЫРУДЫ ЖЕТІЛДІРУ ЖОЛДАРЫ.....	43
<i>ЖАНСЕИТОВА Г.С., ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С.</i> РАЗВИТИЕ ПРОМЫШЛЕННОГО СЕКТОРА В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	46
<i>ЖАРТАЙ Ж.М.</i> GENESIS OF THE THEORY OF THE INTERNATIONAL ECONOMIC INTEGRATION.....	48
<i>ЖЕКЕМБЕК К.Б.</i> СОСТОЯНИЕ ВНЕШНЕТОРГОВОГО БАЛАНСА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН.....	50

ЖИЕНБАЙ С. СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ ИНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГА В ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСТИНИЦЫ «NURBI»	55
ЖҰМАХАН А.Ж., ТІЛЕУБЕК Е. ЦИФРОВАЯ ЭКОНОМИКА И БИЗНЕС В КАЗАХСТАНЕ.....	59
ЗУЛБУХАРОВ А. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЫНКА ИНЖИНИРИНГОВЫХ УСЛУГ НА ПРИМЕРЕ ТОО «ТРЕИ-КАРАГАНДА».....	61
ИСАИНОВА С.Р. ПРОБЛЕМЫ HR-МЕНЕДЖМЕНТА В КАЗАХСТАНЕ.....	63
ИБАТУЛЛИН А.С. АДАМИ КАПИТАЛ – ЭКОНОМИКАНЫҢ ДАМУ НЕГІЗІ	65
КАЛИЕВА З.К. СИСТЕМА ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ В КАЗАХСТАНЕ: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ.....	69
КАРИБАЕВ Е.С. ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ҚҰРУДЫҢ ШЕТЕЛДІК ТӘЖІРИБЕСІ ЖӘНЕ ОНЫ ҚАЗАҚСТАНДА ҚОЛДАНУ МҮМКІНДІГІ.....	72
КОМЕНДАНТ А.А. ПРЕДПОСЫЛКИ РОСТА ЕМКОСТИ РЫНКА КОНСАЛТИНГОВЫХ УСЛУГ В МИРОВОЙ ЭКОНОМИКЕ.....	75
КОЩЕГУЛОВ А.Б. ҰЛТТЫҚ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ЖҮЙЕНІҢ ЖӘНЕ ИИНОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЗАМАНҒЫ КОНЦЕПЦИЯСЫ.....	78
КУЛОВ О.А, ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С. ОСНОВНЫЕ ФОРМЫ НЕСТАНДАРТНОЙ ЗАНЯТОСТИ ПОСТИНДУСТРИАЛЬНОЙ ЭПОХИ.....	82
КУПРИЙ О.А., БАЛСАРИНА К.Н. АНАЛИЗ И СРАВНЕНИЕ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ ЭКСПЕРТИЗЫ В РОССИИ, УКРАИНЕ, БЕЛАРУСИ И КАЗАХСТАНЕ	87
КЛЕЙМЕНОВА О.И., РАХИМОВА А.Н., ПЕРОВА Н.С. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ АНАЛИЗ ПОСЛЕДСТВИЙ И ПРИЧИН.....	90
ҚАЛМЕНОВА М.Ғ. ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗДЕРІ МЕН ШАРТТАРЫ.....	92
КАПЫШ Г., МАЕВА Ж. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА САЛЫҚ РЕЖИМДЕРІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	95
MUSSINA S.T. DEVELOPMENT OF INTEGRATION PROCESSES IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN	99
М. МУХАМБЕКОВ, Ж.К. МАХАМБЕТОВА РАЗНЫЕ БЫВАЮТ КОРПОРАТИВНЫЕ СОЦИАЛЬНЫЕ ОТВЕТСТВЕННОСТИ.....	103
НУРАЛИЕВА А.М., ТАЯУОВА Г.Ж. ЭКОНОМИЧЕСКИЙ РОСТ В КОНТЕКСТЕ МОДЕРНИЗАЦИИ И УПРАВЛЕНИЯ ИЗМЕНЕНИЯМИ.....	108
N.S. PEROVA, KUSSAINOVA A. E. TNCs AND THEIR IMPACT ON THE ECONOMY OF KAZAKHSTAN	113
НУРМАНБЕТОВА А.С. ЗАРУБЕЖНЫЙ ОПЫТ КАДРОВОГО ОБЕСПЕЧЕНИ ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННОГО УПРАВЛЕНИЯ	115
НУРМАНБЕТОВА А.С. ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ЖОБАЛАУДЫҢ ЭКОНОМИКАЛЫҚ МӘНІ ЖӘНЕ МАЗМҰНЫ	117

НУРМАНБЕТОВА А.С. ПРОБЛЕМЫ И SWOT-АНАЛИЗ ОПЕРАЦИЙ С ЦЕННЫМИ БУМАГАМИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БАНКОВ ВТОРОГО.....	120
ОРЫНБАСАР Т.М. РЕАЛИЗАЦИЯ ИННОВАЦИОННОЙ ПРОГРАММЫ ПО УПРАВЛЕНИЮ КРИЗИСОУСТОЙЧИВОСТЬЮ ПРЕДПРИЯТИЯ.....	123
САДЫКОВ Т.У. ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ РАЗВИТИЯ ИНФОРМАЦИОННОЙ ЭКОНОМИКИ В КАЗАХСТАНЕ.....	126
САРБАСОВА Л.Е., УТАРБАЕВА Г.К. ОСОБЕННОСТИ ЛОГИСТИЧЕСКОГО МЕНЕДЖМЕНТА В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ.....	129
САРСЕКЕЕВА А.С., ЖИЛКИБАЕВА М.А. ПРОБЛЕМЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ В УГОЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ.....	131
SEISINBINOVA A. INNOVATIVE SUPPORT FOR DEVELOPMENT OF ENTERPRISES OF FOOD INDUSTRY.....	135
СЕЙДАЛИЕВА Д. РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННЫХ ПРОЦЕССОВ В СТРУКТУРЕ ПРОМЫШЛЕННОГО ХОЛДИНГА РК.....	137
СЕМБАЙ Н. ЛИЗИНГТИҢ МӘНІ МЕН ДАМУЫ.....	142
ТЕМИРБЕКОВА Л.А., СУЛЕЙМАНОВА Р.Ф. ОРГАНИЗАЦИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОГО УЧЕТА ПО СИСТЕМЕ ABC.....	145
ТЕМИРБЕКОВА Л.А., ӘБЕУОВА И. АДАМИ КАПИТАЛ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУ ФАКТОРЫ.....	149
ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С., ЖАНСЕИТОВА Г.С. ГОСУДАРСТВЕННОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ИННОВАЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	152
TLEUBERDIYEVA S.S. METHODS OF STIMULATING INNOVATION ACTIVITIES.....	154
TLEUBERDIYEVA S.S. IMPROVEMENT OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL PROGRESS IN THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN.....	155
ТОЙЛАЕВА С. Ж. ЖЕКЕ МЕНШІК НАРЫҚТЫҚ ҚАТЫНАСТАРДЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК- ЭКОНОМИКАЛЫҚ НЕГІЗІ РЕТІ.....	157
ТЫНГИШЕВА А.М. ПРИОРИТЕТНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОЛИТИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В СИСТЕМЕ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ.....	160
ТУРУМБАЕВ С. Т. АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ.....	163
УАЛИЕВА М.А., ТЛЕУБЕРДИЕВА С.С., ЖАНСЕИТОВА Г.С. ПРОБЛЕМЫ СОХРАНЕНИЯ И РАЦИОНАЛЬНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ В РК.....	166
УРАЛБАЕВ Н.К. СПОСОБЫ ОРГАНИЗАЦИИ ИННОВАЦИОННЫХ КЛАСТЕРОВ В КАЗАХСТАНЕ....	168
УСЕНОВА Д.М., ХАСЕНХАНОВ Н.Б. МОДЕЛИ РАЗВИТИЯ ИНДУСТРИИ ГОСТЕПРИИМСТВА: ОСНОВНЫЕ ТРЕНДЫ И НАПРАВЛЕНИЯ В СТРУКТУРЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ТУРИЗМА.....	173
ЮВИЦА Н.В. РЕЗЕРВЫ МОДЕРНИЗАЦИИ АДМИНИСТРАТИВНОГО РЕСУРСА НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА.....	173

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІҢ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗДЕРІ МЕН ШАРТТАРЫ

ҚАЛМЕНОВА МАРЖАН ҒАБИТҚЫЗЫ

marzhan.gabitolovna@mail.ru

Л.Н.Гумилев атындағы ЕҰУ экономика факультеті, Менеджмент-41 тобының
студенті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекшісі – Ауезова Қ.Т.

Шағын және орта кәсіпорындар өз қызметін нарықтық экономикада ұзақ уақыт бойы сақтап қалу үшін инновациялық тәсілдерді қолданудың маңызы зор. «Инновация» термині алғаш рет ХІХ ғасырда мәдениеттану саласындағы ғылыми зерттеулерде пайда болды және тек бір мәдениеттің кейбір элементтерін басқасына енгізуді білдірді. ХХ ғасырдың басында ғана инновацияның экономикалық модельдерін зерттей бастады. Шағын инновациялық бизнес, ең алдымен, ғылыми-техникалық әзірлемелерді дамыту, өнертапқыштар мен жаңалықтарды енгізу және дамыту, түрлі инновациялар батыл, бірақ перспективалы бола бастады. Әлемдік экономикалық әдебиетте «инновация» термині жаңа немесе жетілдірілген өнім түрінде іске асырылатын инновацияны, тәжірибеде қолданылатын жаңа немесе жетілдірілген технологиялық процестің нарығына кірісу ретінде түсіндіріледі.

Инновациялық үдерістегі кіші инновациялық бизнес тек ірі корпорациялармен ғана емес, сондай-ақ ғылыми сектормен (университеттер, академиялық институттар, мемлекеттік зертханалар және т.б.) өзара әрекеттеседі. Шағын фирмалардың құрылуы зерттеу институттарынан туындайтын белгілі бір жаңа білімге мүмкіндік береді [1].

Осылайша, шағын және орта инновациялық компаниялар экономиканың дамып келе жатқан секторларында технологиялық көшбасшы болып табылады, жаңа нарық сегменттерін ашып, жаңа өндірістерді дамытып, өндірістің бәсекеге қабілеттілігін арттырады және жаңа технологиялық жолдардың пайда болуына ықпал етеді. Қазіргі экономикалық дамудың басымдықты жағдайларын ескере отырып, үрдіс елдегі тәуелділіктің әл-ауқатын инновациялық потенциалдан артып келеді, шағын инновациялық экономиканың жаңа түрін құру қажеттілігі бар, ол шағын инновациялық кәсіпорындар болуы мүмкін.

Жеке сектордың индустриалды-инновациялық дамуының негізгі қозғалтқышы және мемлекет экономиканың бәсекеге қабілеттілігін арттырудың катализаторы және бастамашысы ретінде әрекет етеді және инновациялық процесте оларды тартатын шағын және орта кәсіпорындардың құрылуына және жаңартылуына ықпал етеді.

Әлемдік экономикалық әдебиет жаңалықтары әлеуетті ғылыми және технологиялық прогресті шындыққа айналдыру процесі ретінде қарастырып, жаңа өнімдер мен технологияларда іске асырады.

Инновация саласындағы шағын және орта кәсіпорындардың артықшылықтары:

- экономикалық қызметтің сыртқы жағдайларының өзгеруіне тез бейімделу;
- өндірістік процесті икемді басқару ресми бағалау критерийлерін барынша азайту және әртүрлі процедуралар түрлерін оңайлату арқылы жүзеге асырылады;
- ішкі коммуникацияның икемділігі;
- ғылыми зерттеулердің мамандануы және шығармашылық идеялардың шағын шеңберін дамыту [2].

Бірқатар әлеуметтік-экономикалық факторларға байланысты шағын бизнестегі инновациялық кәсіпкерліктің пайда болуы мен дамуы:

1) инновацияларды жобалау мен дамытуда ірі корпорациялардың шектеулері (бюрократия, әсіресе ұйымдық құрылым, шығындардың айтарлықтай өсуі және т.б.);

2) шағын бизнестің жұмыс істей алатын және жоғары табыстар алуға болатын жаңа жоғары технологиялы секторларының пайда болуы;

3) ғылыми-техникалық прогресстің жетістіктерін қолдана отырып және осындай жетістіктерді пайдалану тенденцияларын ескере отырып, шағын кәсіпкерліктің инновациялық қызметті тиісті деңгейде іске асыру мүмкіндігі;

4) икемділік, өтімділік, іскерлік мобильділікке қойылатын талаптарды күшейту;

5) инновациялық үдерісті жеделдету, жұмыспен қамтуды ұлғайту мақсатында кешенді мемлекеттік қолдау көрсету;

6) жоғары технологиялы өнімге тұтынушылық сұранысты сегменттеу (тұтынушылардың қажеттіліктерін даралау) [3]

Қазақстан «Doing Business-2016» өткізу рейтингінде 189 елдің ішінде 41 орынды иеленді, алдыңғы рейтингке (2015 жылы 53-ші орын) қарағанда өз позициясын 12 ұпаймен жақсартты және Орта Азияның жетекші елдерінің қатарына кірді (орташа рейтинг- 82 Орталық Азия елдеріне)

Қазақстан бизнес-ортаны жақсарту бойынша әлемнің ондығына кірді және әлемдегі ең көп реформа жасаған ел болып анықталды, яғни жеті реформа:

1. Тіркеу рәсімі жеңілдетілген;

2. Құрылысқа рұқсат алуға өтінімдерді өңдеуді жеңілдету;

3. Мүліктік мәмілелер бойынша техникалық паспортты алу туралы талап;

4. Жалпы есептен шығаруды қамтамасыз ету арқылы кредиттің қолжетімділігін арттыру;

5. Жылдық есептерде мүдделілік бар мәмілелер туралы ақпаратты ашуға өтініш;

6. Талаптың аз құны бар істі қараудың жеңілдетілген тәртібі;

7. Кредиторлар қайта ұйымдастыруға және банкроттық рәсімдеріне өзгертулер енгізу туралы іс қозғауға рұқсат етіледі.

Қазақстан «Бизнесті жүргізу» рейтингіне орай 10 көрсеткіш бойынша құрастырылды және Алматыда есептелді.

Әлемнің барлық елдері дамудың әр түрлі көздерін пайдаланады. Мысалы, дамыған елдерде кішігірім кәсіпорындар түрлі бюджеттік бағдарламалар арқылы құрылады және қаржыландырылады.

АҚШ-та инновациялық қызметті қолдаудың бірнеше бағдарламасы бар: «Шағын бизнестегі инновациялық зерттеулер» (SBIR) және «Шағын бизнеске технологиялар трансферті».

Қазақстандағы шағын және орта бизнестің мәселелерінің өзектілігі мен маңыздылығы осы салада мемлекеттік реттеуді қажет етеді. Бұл норма үкіметтің барлық деңгейінде жүзеге асырылуы тиіс. Мемлекеттік араласудың екі негізгі түрін ажырату маңызды:

- мемлекеттің материалдық ресурстар, заңнама және өндіруші компаниялардың басшылығы арқылы тікелей араласу;

- экономикалық саясаттың түрлі шаралары арқылы жанама араласу.

Бизнес-инкубаторлар мен технопарктер шағын және орта бизнестегі инновациялық идеяларды қолдаудың негізгі құралдары болып табылады.

Технопарктер - жоғары оқу орындарының базасында немесе жоғары оқу орындарының ғылыми әлеуетін пайдалану және технологияларды коммерциализациялау үшін ғылыми-зерттеу институттарының базасында құрылған құрылымдар - технологиялық парктің құрылысы мен дамуы шағын инновациялық кәсіпорындардың аумағы. Қазақстанда 8 технопарк бар.

Бизнес-инкубаторлар - кәсіпкерлерге қажетті кеңестер мен қолдау көрсететін кәсіпкерлерге көмек бағдарламасы.

Бизнес-инкубаторларды құрудың мақсаты - жаңадан құрылған кәсіпорындардың тәжірибе жинақтаған және одан әрі өсуі мен нарықтағы жағдайын нығайтуға көмектесетін бизнесті бастау үшін қолайлы жағдайлар жасау. Қазір Қазақстанда 24 бизнес-инкубатор жұмыс істейді.

Әлемдік тәжірибе көрсеткендей, үкімет қарқынды дамып, әлеуметтік-экономикалық өнім шағын және орта бизнесті ынталандыру шараларын қамтуы керек. Сондықтан Қазақстанда шағын және орта кәсіпкерлердің инновациялық қызметін дамыту және қолдау институттары бар.

1-кесте. Қазақстандағы қолдау институттары.

Институ- ттар	Негізгі қызметтері
«Инжиниринг және технологиялар трансферті орталығы» АҚ	Орталықтың басты мақсаты - Қазақстан экономикасының нақты секторының бәсекеге қабілеттілігін арттыру, елдегі жаңа технологияларды және инновациялық қызметті беруді ұйымдастыру;
«Kaznex» экспортты дамыту және алға жылжыту корпорациясы» АҚ	мемлекеттік саясат саласындағы, оның ішінде кәсіпкерлікті дамыту үшін Үкіметке ақпараттық-сараптамалық қолдау көрсетеді;
«Даму» Кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ	шағын және орта бизнестің, сондай-ақ қаржылық және консалтингтік қызметтердің интеграторы және операторы ретінде Қазақстанның микроқаржылық мекемелерінің сапалы дамуына ықпал етеді;
«Ұлттық инновациялық қор» АҚ	инвестициялық және қаржыландыру жобаларын тарту жолымен инновациялық бизнес-бастамаларға қаржылық қолдау көрсетеді;
1-Кестенің жалғасы	
«Қазақстанның Даму Банкі» АҚ	Қаржылық қолдау

Астанадағы «ЭКСПО-2017» өткізу шағын және орта бизнес иелері үшін жаңа энергия үнемдеу технологияларын қайта қарау және кейіннен енгізу, инвесторларды іздестіру және бизнес-идеяларды одан әрі дамыту үшін жақсы мүмкіндік болуы мүмкін. шағын бизнес инновациялар ЖІӨ өндірісіне қосқан үлесі, экономиканың құрылымына әсер етуі, бәсекелестік ортаны қалыптастыруы, тиімді сұраныстың өсуі, ғылыми-техникалық прогрестің дамуы, әлеуметтік және саяси мәселелерді шешуі сияқты маңызды аспектілермен анықталады.

Қорытындылай келе, шағын және орта бизнес қазіргі заманғы азаматтық қоғам тұрақтылығының негізі болып табылады және оның дамуы барлық қазақстандықтардың әл-ауқатына байланысты болады. ШОК халықтың көпшілігінің экономикалық белсенділігін қолдауда үлкен әлеуметтік рөл атқарып қана қоймайды, сонымен қатар елеулі салық түсімдерін де қамтамасыз етеді. Қазіргі қиын жағдайда шағын және орта бизнес тұрақтандырушы бола алады, сондықтан қоғам мен мемлекеттің тиісті назарына ие болуы керек.

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Қазіргі заманғы технологияларды дамытудағы инновацияның рөлі / Шет елдердегі экономика және басқару. Жаңалықтар бюллетені - 2002. - №2. - 34-бет.
2. Морозов Ю.П Мектепке арналған Инновациялық менеджментті басқару жөніндегі нұсқаулық. - Мәскеу: UNITY-DANA, 2000. - 446-бет.
3. Гончаров В.В. Индустрияның жаңа инновациялық нысандары. - М.: МНИИП, 1998. - 45бет.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА САЛЫҚ РЕЖИМДЕРІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ КАПЫШ .Г., МАЕВА. Ж.

Елбасының «Қазақстанның үшінші жаңғыруы: жаһандық бәсекеге қабілеттілік», «Төртінші өнеркәсіптік революция жағдайындағы дамудың жаңа мүмкіндіктері» атты Жолдауында:

«Әлем қарқынды түрде өзгеріп келеді. Бұл - жаңа жаһандық болмыс, оны біз қабылдауға тиіспіз. Әлемде кезекті, Төртінші өнеркәсіптік революция басталды. Экономиканы жаппай цифрландыру тұтас саланың жойылуына және мүлде жаңа саланың пайда болуына алып келеді. Біздің көз алдымызда болып жатқан ұлы өзгерістер - әрі тарихи сын-қатер, әрі Ұлтқа берілген мүмкіндік. Бүгін мен Қазақстанды Үшінші жаңғырту жөнінде міндет қойып отырмын. Елдің жаһандық бәсекеге қабілеттілігін қамтамасыз ететін экономикалық өсімнің жаңа моделін құру қажет. Қазіргі кезде көптеген елдер осындай міндетті орындауға ұмтылуда. Өсімнің жаңа моделіне көшу тәсілі әр жерде әр түрлі екеніне сенімдімін», - деп атап өтті Президент.[1]

Қазіргі кезде бухгалтерлік есеп ең басты бір орын алады. Ол кәсіпорынның қаржылық жағдайын сипаттап, басқарушы шешім қабылдаудың негізі. ҚР аймағында әрекет етіп тұрған барлық субъектілерге қаржылық есеп беруді және бухгалтерлік есепті жүргізу міндеттілігі жүктеледі. Жалпы алғанда салық міндеттемесі мемлекет алдындағы әрбір салық төлеушінің міндеттемесі болып табылады және ол салық заңына сәйкес жүргізіледі. 2001 жылғы 12 маусымда №209-ІІ Қазақстан Республикасының «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» (өзгертулер және толықтырулармен) салық Кодексі қабылданды. Кодекске сәйкес жеке және заңды тұлғалардан алынатын салықтар мемлекеттік бюджетті толықтырудың негізгі көзі болып табылады.

Ұйымдық-құқықтық жағынан салықтар – бұл мемлекет біржақты тәртіппен заң жүзінде белгіленген, белгілі бір мөлшерде және мерзімде бюджетке төленетін қайтарусыз және өтеусіз сипаттағы міндетті ақшалай төлемдер.

Салықтардың экономикалық мәні олардың өзінің функциялары мен міндеттерін жүзеге асыру үшін мемлекет жұмылдыратын ұлттық табыстың бір бөлігі болып табылатындығында.

Салықтар мемлекетпен бірге пайда болды және мемлекеттің өмір сүріп, дамуының